

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-02-27

Diarienummer:
KSN-2024-00446

Handläggare:
Eva Hermansson Flodin

Uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivits i bolagsform under 2023 och instruktion till ägarombud

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** den verksamhet som under 2023 bedrivits i Uppsala kommuns samtliga helägda bolag har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna, samt
2. **att** ge samtliga ägarombud instruktion att på den kommande årsstämman, i respektive helägt bolag, rösta i enlighet med revisorns rekommendation i revisionsberättelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och ska årligen ta ställning till om den verksamhet som bedrivits varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsen ska även lämna instruktion till ägarombuden om hur de ska rösta på bolagens kommande årsstämmor den 9 april. Till grund för instruktionen ligger den auktoriserade revisorns avlämnade revisionsberättelse.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen, KL, ska kommunstyrelsen ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs i kommunens bolag. Utöver löpande uppsikt, enligt KL 6 kap 1 §, har kommunstyrelsen, enligt 6 kap 9 §, en förstärkt uppsiktsplikt som innebär att kommunstyrelsen i årligt beslut, för varje helägt kommunalt bolag, ska pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsens uppsikt av de kommunala bolagen har bedrivits löpande under året. Exempelvis har bolagen månatligen och tertialvis rapporterat och kommenterat resultat och ställning till moderbolaget Uppsala stadshus AB. Delårsbokslutet per augusti med tillhörande prognos har anmälts till kommunstyrelsen, tillika verksamhetsuppföljningen per april och augusti. Ägardialoger har genomförts vid två tillfällen under året. Verkställande direktören i bolagen har vid åtta tillfällen bjudits in till moderbolagets styrelsesammanträden för att informera om verksamheten. I årsbokslutet har uppföljning skett av bolagens ekonomi, verksamhet och efterlevnad av ägardirektiv.

Samtliga rörelsedrivande kommunala bolag har för 2023 upprättat en bolagsstyrningsrapport. Bolagsstyrningsrapporten är en sammanställning av året som gått. I rapporten har styrelserna sammanfattat hur arbetet bedrivits i bolagen och avrapporterat hur de efterlevt styrande direktiv så som ändamålet i bolagsordningen, befogenheter, ägardirektiv/ägaridé, mål, uppdrag och intern kontroll. Bolagens bolagsstyrningsrapporter, som återfinns i ärendets bilaga 1, utgör tillsammans med den löpande uppsikten under året ett stöd och underlag för kommunstyrelsens beslut. Uppsala stadshus holding AB och Uppsala stadshus holding 2 AB bedriver inte någon rörelseverksamhet och har därmed inte upprättat någon bolagsstyrningsrapport.

En särskild uppföljning av bolagens avrapporterade efterlevnad av ägardirektiv och ägaridé har skett i samband med årsbokslutet och återfinns i ärendets bilaga 2.

Lekmannarevisorerna har genomfört granskningsinsatser under året och avlämnat granskningsrapporter för respektive bolag. Lekmannarevisorernas granskningsrapporter, tillsammans med bolagsstyrningsrapporterna, utgör ett stöd och underlag för kommunstyrelsen i sin uppsikt och till sitt beslut. Lekmannarevisorerna har inte avrapporterat några avvikelser eller gjort några väsentliga noteringar, varken löpande under året eller i samband med granskningen av årsbokslutet. I granskningsrapporterna i ärendets bilaga 3 uppger lekmannarevisorerna att de sammantaget bedömer att samtliga bolags verksamheter har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Utifrån de uppföljningar och granskningar som skett av Uppsala kommuns helägda bolag är bedömningen att verksamheten som bedrivits i de kommunala bolagen har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Instruktion till ägarombud

På årsstämman ska beslut fattas om fastställelse av resultat- och balansräkning, om disposition av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt om ansvarsfrihet gentemot bolagets styrelseledamöter och verkställande direktör. I reglementet för kommunstyrelsen framgår att det är kommunstyrelsen som svarar för att tillvarata kommunens intressen vid bolagsstämmorna i de kommunala bolagen. Inför de kommande årsstämmorna behöver kommunstyrelsen ta ställning till huruvida verksamheterna som bedrivits varit förenliga med vad som fastställts och i linje med vad årsredovisningslagen och aktiebolagslagen stipulerar. Utifrån det ska kommunstyrelsen lämna instruktion till ägarombudet om hur den ska rösta på den kommande årsstämman.

De valda auktoriserade revisorerna har granskat bolagens årsredovisningar i enlighet med årsredovisningslagen och utfört revision av respektive styrelse och verkställande direktörs förvaltning i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordning. I samtliga kommunala bolag har den auktoriserade revisorn i sin avlämnade revisionsberättelse rekommenderat den kommande årsstämman att fastställa resultat- och balansräkningen samt disponera resultatet i enlighet med förslaget i förvaltningsberättelsen. För samtliga bolag har revisorn rekommenderat den kommande årsstämman att bevilja styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsår 2023. Årsredovisningar och avlämnade revisionsberättelser återfinns i ärendets bilaga 4.

Utifrån genomförd revision av bolagens årsbokslut och upprättade årsredovisningar föreslås att ge ägarombudet i instruktion att på årsstämmorna den 9 april rösta i enlighet med den auktoriserade revisorns rekommendation i revisionsberättelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga tillkommande ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 27 februari 2024
- Bilaga 1, Bolagsstyrningsrapport från de helägda kommunala bolagen
- Bilaga 2, Uppföljning av ägardirektiv och ägaridé
- Bilaga 3, Lekmannarevisorernas granskningsrapporter för de helägda dotterbolagen
- Bilaga 4, Årsredovisningar och revisionsberättelser för de helägda kommunala bolagen

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör och
biträdande stadsdirektör